

SLOVENŠČINA 7

UČBENIŠKI KOMPLET ZA SLOVENSKI JEZIK V SEDMEM RAZREDU OSNOVNE ŠOLE

Prednosti:

- Celovit učbeniški komplet – tudi **delovni zvezek z elementi učbenika**, ki ga je mogoče samostojno uporabljati.
- Upošteva predlog **posodobljenega učnega načrta**. Koncept spodbuja procesno znanje in je naravnani na uspešno opravljanje nacionalnih preizkusov znanja.
- Vsebuje zanimiva in primerno dolga neumetnostna besedila, raznovrstne naloge za razčlenbe in ob zaključku sklopa dodatne naloge za ponavljanje in utrjevanje znanja.
- Spodbuja tvorbnne naloge in pisanje v zvezek.

Kaj pridobijo moji učenci?

- Gradivo, s katerim bodo pridobili **trajno znanje** in dosegli **cilje**, zapisane v učnem načrtu.
- Gradivo, s katerim se bodo načrtno pripravili na uspešno opravljanje **nacionalnega preizkusa znanja**.
- **Pozitiven odnos** do materinščine in razumevanje njenega pomena za uspešno komuniciranje.

Kaj pridobim kot učitelj/-ica?

- Učbenik, potrjen po posodobljenem učnem načrtu (v postopku potrjevanja), delovni zvezek z elementi učbenika. Pri izbiri delovnega zvezka nas **NE** omejuje učbeniški sklad.
- Domišljeno vsebino, s katero lahko učinkovito dosežem vse cilje, zapisane v učnem načrtu.
- Dodatna besedila za preverjanje in ocenjevanje.
- Izvrstno letno in dnevno pripravo v digitalni obliki.

IN KAJ ŠE?

- Dodatna podpora z zbirko nalog in preverjanji znanja na spletnih straneh www.mladinska.com/sola

IZID: MAREC 2011

PRELISTAJ NEKAJ STRANI DELOVNEGA ZVEZKA

PRVA IN MORDA TUDI ZADNJA PUSTOLOVŠČINA PUŠČAVSKEGA JEZDECA

Počitnice so minile. Spomini nanje pa ostajajo, tudi želje za naslednje leto se že rojevajo.

- Kakšne bi bile tvoje počitnice, če ne bi imel/-a omejitev in bi lahko odšel/-šla kamor koli za toliko časa, kot si želiš?
- Bi se odločil/-a za neskončno poležavanje na plažah ali za kaj bolj avanturističnega ali za oboje? Predstavi svoj »sanjski« počitniški načrt.
- Zamisli si, da si se odločil/-a za eno od naslednjih pustolovskih poti: potovanje čez Sibirijo, obisk Sahare, plovba čez ocean, vzpon na osemtisočak. S kom bi potoval/-a in kako, kaj bi te najbolj zanimalo?
- Bi si želel/-a spoznati tudi življenje tamkajšnjih prvotnih prebivalcev? Zakaj?

Eden izmed poletnih popotnikov je svojo pustolovščino predstavil tudi v turistični prilogi časopisa Delo in jo naslovil *Prva in morda tudi zadnja pustolovščina puščavskega jezdeca*.

- O čem po tvojem mnenju govori v besedilu?
- Preberi besedilo in ugotovi, ali je bilo tvoje predvidevanje pravilno.

Prva in morda tudi zadnja pustolovščina puščavskega jezdeca

Med potepanjem po Maroku sva se s prijateljem Luko odločila obiskati Berbere, staroselce, ki še vedno živijo v maroški puščavi. In ker sva si želela pustolovščin, niti za hip nisva razmišljala, ko so nama v hotelu kot turistično zanimivost ponudili, naj na obisk odjezdiva na kamelah. Samo spogledala sva se, navdušeno prikimala in si mislila: To je to! Končno bova vsaj za nekaj ur puščavska jezdeca!

Na pot smo se morali z džipi odpraviti ob pol štirih zjutraj. In ko se je sredi najslajšega spanja oglasila budilka ter me pregnala iz tople postelje, sem prvič pomislil, da življenje ljudi iz puščave le ni tako idilično. A želja, da bi bil vsaj za trenutek v koži nomadskih pastirjev, je bila močnejša. Kar brez zajtrka sem skočil v najbližji džip in tik po sončnem vzhodu z drugimi pustolovci še ves omotičen od zaspanosti prispel do jezera na robu Sahare.

Pogled na kamele me je nemudoma predramil. Sedele so v pesku, razporejene v naveze dve po dve. Z Luko sva se pogumno odpravila proti paru kamel, ki sta bili že na prvi pogled nekoliko bolj živahni, in pozdravila vodnika. A časa za klepet ni bilo, na vrsti je bila – akcija. Nič nama ni razlagal, preprosto naju je posadil na sedeči grbasti živali in jima ukazal, naj vstaneta. Seveda naju je »pozabil« opozoriti, da bosta kameli sunkovito vstali in da se je treba trdno držati sedla. Tako je le malo manjkalo, da se ni moja berberska kariera še pred začetkom potovanja končala v pesku.

In potem se je začelo. Kamor koli sem pogledal, zlato oranžne sipine, na pesku pa so nas kot odsev v vodi spremljale lastne sence. Počutil sem se kot pravi sin puščave!

A na žalost le za kratek čas. Po slabi uri vse prej kot udobnega pozibavanja in sedenja v trdem sedlu na štorasti štirinožni gmoti sem se začel potihoma jeziti na kamelo. Svoje sta dodala še žgoče sonce in puščavski veter, ki mi je drobni pesek zarinil v prav vsak del oblačil in telesa. Ravno sem si hotel dati duška in na svoje prevozno sredstvo vsuti plaz glasnih kletvic, ko sem za sabo zaslišal trušč. Prijateljova živalica se je očitno odločila, da se bo med hojo otresla svojega tovora. A je Luka k sreči lepo odskočil in vse skupaj se je končalo le z nekaj kriki. Te je spuščala predvsem kamela. Vodniku, ki je takšnih akrobacij verjetno vajen, pa se je vse skupaj zdelo neskončno smešno.

Ježa, ki je trajala še kaki dve uri, je bila vedno manj udobna, utrujeni kameli sta vse pogosteje klecali. No, mogoče sta bili samo naveličani nespretnih jezdecev ali pa jima ni bilo všeč, da sta bili Mici za naju. Jaz pa sem se vdal v usodo in ugotavljal, da le nisem rojen za vodjo kamelje karavane.

A vse muke so bile pozabljene, ko sem pred sabo zagledal starodavno naselje. Sprejela nas je berberska družina in nas povabila v svoj dom. Kar pogreznil sem se v mehko preprogo iz kamelje dlake, ki je prekrivala klop, in si želel, da mi ne bi bilo več treba vsitati. Le malo zatem se je pred mano na mizi znašla še tadžina – tradicionalna berberska jed s počasi dušenim mesom, z zelenjavo, začimbami in nekaj malega omake. In to najboljša, kar sem jih kdaj jedel. Takrat je bilo trpljenje na kameljem hrbtu več kot poplačano!

Žal mi je bilo le, da so bili gostitelji nekoliko zadržani in jih nisem mogel zaplesti v pogovor. Najbrž sem za to kriv tudi sam, saj kljub temu da stanujem tik ob Centru za tuje jezike (CTJ), ne znam ne arabsko in ne francosko. Tako me čaka domača naloga, preden bom ponovno odšel k Berberom. Ali bo to spet na kameljem hrbtu, pa je že drugo vprašanje.

(Prijeto po: **Mitja Felc**, Delo, 2. 7. 2010.)

1. Ustno odgovori na vprašanja, povezana z izhodiščnim besedilom.

- Kdo je napisal izhodiščno besedilo?
- Kje in kdaj je bilo objavljeno?
- Kje bi bilo to besedilo lahko še objavljeno? Pojasni svojo odločitev.
- O čem v besedilu govori popotnik?
- Katera ponudba je Mitja in Luko na začetku poti navdušila?
- Na kaj ju vodnik ni opozoril pred ježo?
- Kako sta se kameli hoteli rešiti nespretnih jezdecev?
- Kdaj se je Mitjevo trpljenje na kameljem hrbtu končalo?

2. Odgovori na vprašanja, tako da na vsako črto napišeš ustrezen odgovor.

- a) Kaj je bil eden od ciljev potovanja Luke in Mitja po Maroku?

- b) Kdaj sta spoznala, da življenje v puščavi ni tako enostavno?

- c) Nad čim je bil Mitjo med ježo po puščavi navdušen oziroma kaj ga je motilo?

- č) Ali so Berberi Mitju povedali veliko zanimivosti o njihovem načinu življenja? Utemelji.

- d) Katera Mitjeva poved izraža njegovo željo po vrnitvi med Berbere?

3. V besedilu je uporabljena tudi beseda **karavana**. Oglej si slovarski zapis dane besede.

karavána -e ž (a)

1. v orientalskem okolju skupina zaradi varnosti skupaj potujočih ljudi, zlasti trgovcev, romarjev: karavana počiva, potuje skozi puščavo; priključiti se karavani / trgovske karavane

2. publ., navadno s prilastkom kolona, skupina: karavana avtobusov; pisana karavana kolesarjev / srečati karavano žensk zelo veliko; pren., knjiž. karavana misli

• publ. karavana prijateljstva organizirano potovanje skupine prebivalcev določenega kraja v drug kraj zaradi medsebojnega spoznavanja, prijateljstva; preg. psi lajajo, karavana gre dalje kljub napadom, nasprotovanju se nadaljuje določeno delo, delovanje

a) Kateri pomen besede je uporabljen v izhodiščnem besedilu? Napiši ga na črto.

b) Besedo *karavana* uporabi v smiselni povedi. Novo poved, ki naj vsebuje najmanj 8 besed, napiši na črto.

4. a) Kaj zanimivega si izvedel/-a iz izhodiščnega besedila?

b) Ali besedilo govori o resničnem ali izmišljenem dogodku? Podčrtaj ustrezno možnost.

Besedilo govori o resničnem/izmišljenem dogodku.

Kako si to ugotovil/-a? _____

c) Zakaj se je pisec po tvojem mnenju odločil, da bo bralcem predstavil prav ta dogodek?

5. Izhodiščno besedilo je sestavljeno iz uvoda, jedra in zaključka.

a) Kaj izveš v uvodu?

b) Koliko odstavkov je v jedru?

c) Še enkrat preberi jedro. Uredi dogodke tako, kot so si sledili v časovnem zaporedju.

Na črtice napiši številke od 1 do 7.

_____ S prijateljem sta izbrala svoj par kamel.

_____ V hotelu se je Mitja dogovoril za izlet.

_____ Obiskal je Berbere na njihovem domu.

_____ Z džipi se je odpeljal do puščave.

_____ Po dolgi ježi je bil navdušen nad njihovo jedjo.

_____ Skoraj je padel s kameljega hrbta.

_____ Sredi noči ga je zbudila budilka.

č) Kaj si izvedel/-a v zaključku?

6. Kako so dogodki v besedilu razporejeni? Obkroži črki pred pravilnima odgovoroma.

- A Od najpomembnejšega do najmanj pomembnega.
- B Od najmanj pomembnega do najpomembnejšega.
- C Po naključnem vrstnem redu.
- Č Po časovnem zaporedju.

7. Kaj je hotel Mitja povedati z naslovom *Prva in morda zadnja pustolovščina puščavskega jezdeca*?

8. Se ti zdi njegovo pripovedovanje zanimivo in zabavno ali dolgočasno? Zakaj – kaj ti je bilo posebej všeč, kaj bi spremenil/-a?

9. Kako bi to besedilo poimenoval/-a? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Opis turističnega obiska pri Berberih.
- B Opis jezdenja na kameli.

PRIPOVED O DOŽIVETJU

Kadar zanimiv dogodek, ki se je pripetil nam samim ali smo ga od blizu opazovali, doživeto predstavimo poslušalcem ali bralcem, tvorimo **pripoved o doživetju**. Zanj je značilno, da poleg dogajanja predstavimo tudi svoje občutke, razpoloženje, misli.

Pripoved o doživetju ima tako kot vsako pripovedno besedilo tridelno zgradbo. Sestavljena je iz uvoda, jedra in zaključka.

- V uvodu po navadi povemo, zakaj bomo pripovedovali o nekem doživetju, ali predstavimo okoliščine (kaj se je zgodilo – ogled puščave, komu – piscu Mitji in prijatelju Luki, kdaj in kje – med potovanjem po Maroku).
- V jedru pripovedujemo o dogodku. Pri tem pazimo, da dogajanje predstavimo v časovnem zaporedju, tako kot je potekalo.
- V zaključku predstavimo svoje spoznanje ali mnenje o dogodku, prihodnje načrte, nasvet za bralce/poslušalce ipd.

Uvod in zaključek po navadi obsegata samo en odstavek, jedro pa je najdaljši del besedila in ima več odstavkov.

- C Pripoved o avtorjevi prvi ježi čez puščavo in obisku Berberov.
- Č Pripoved o Mitjevem prihodu v Maroko.

10. Ali bi se tudi ti odločil/-a za tako preživljanje počitnic? Zakaj da/ne?

11. Kakšen nasvet bi po branju Mitjeve pripovedi o njegovem doživetju dal/-a prijatelju, ki se odpravlja na podoben izlet?

12. Vsakemu od nas se pogosto dogajajo zanimive stvari. Ali si o kakem svojem doživetju pripovedoval/-a prijatelju/prijateljici oziroma staršem? Eno izmed svojih doživetij čim bolj živo in privlačno predstavi še sošolcem/sošolkam.

a) *Pred govornim nastopom*

- razmisli, kaj vse bi o izbrani temi povedal/-a in si izdelaj miselni vzorec;
- določi zaporedje bistvenih podatkov, dodaj še uvod in zaključek;
- urejeni miselni vzorec in ga ustno ali pisno ubesedi;
- pripravi vidna ponazorila (prosojnice, e-prosojnice, fotografije ...);
- vadi govorni nastop ter si skušaj čim bolje zapomniti vsebino.

b) *Med govornim nastopom*

- napovej temo in besedilno vrsto;
- samostojno govori ob miselnem vzorcu (pisni zasnovi) in uporabi vidna ponazorila;
- govori razločno, naravno in čim bolj knjižno;
- skušaj pritegniti pozornost poslušalcev.

c) *Po govornem nastopu*

- odgovarjaj na vprašanja sošolcev in učitelja;
- sodeluj pri vrednotenju svojega govornega nastopa, tako da poslušáš mnenja sošolcev ter izraziš svoje (ne) strinjanje z njimi.

VAJA DELA MOJSTRA

PONOVIMO SAMOSTALNIK

Preberi odlomek iz izhodiščnega besedila.

Na pot smo se morali z džipi odpraviti ob pol štirih zjutraj. In ko se je sredi najslajšega spanja oglasila budilka ter me pregnala iz tople postelje, sem prvič pomislil, da življenje ljudi iz puščave le ni tako idilično. A želja, da bi bil vsaj za trenutek v koži nomadskih pastirjev, je bila močnejša. Kar brez zajtrka sem skočil v najbližji džip in tik po sončnem vzhodu z drugimi pustolovci še ves omotičen od zaspanosti prispel do jezera na robu Sahare.

1. V besedilu podčrtaj vse samostalnike.

2. a) Med podčrtanimi samostalniki poišči samostalnike ženskega spola. Izpiši jih na črto.

b) Vse samostalnike ženskega spola uporabi v smiselnih povedih. Besedam ne spreminjaj oblike. Nove povedi napiši v svoj zvezek.

3. V odlomku besedila so nekateri samostalniki moškega spola v ednini, nekateri pa v množini. Na črto izpiši samostalnike moškega spola v množini.

4. a) Kateri od samostalnikov srednjega spola *spanja, življenje, jezera* ni uporabljen v rodilniku ednine? Napiši ga na črto. _____

b) Samostalnik *življenje* postavi v rodilnik ednine in ga uporabi v smiselni povedi.

5. Iz povedi *Kar brez zajtrka ...* izpiši vse podčrtane samostalnike. Vprašaj se po njih in določi, v katerih sklonih so uporabljeni.

Zgled: (brez) zajtrka – Brez česa? rodilnik

6. Samostalnike *kamela, puščava, vodnik, pustolovščina, pot, sonce, žeja, presenečenje, nahrbtnik, obisk, pokrivalo* uporabi v zaokroženem besedilu, ki naj ima najmanj pet povedi. Samostalnike uporabi v različnih sklonih in številih, kjer je to možno. Besedilo napiši v svoj zvezek.

Pišite nam: helena.seljak@mkz.si; ali nas pokličite: 01 241 3316.

Helena Seljak, vodja promocije, tel.: 01 241 33 16, GSM: 041 644 608
Marija Lampret, promotorka, tel.: 01 241 35 70, GSM: 051 361 215
Anja Klemenčič, promotorka, tel.: 01 241 3278, GSM: 051 600 546

